

ОЦІНКА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ТЕРАПІЇ (ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ)

В. Н. Середюк

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Вступ. У сучасній медицині терапія, як і раніше, залишається фундаментальною інтегральною дисципліною, що узагальнює клінічні проблеми захворювань внутрішніх органів і зосереджує увагу на загальних змінах в організмі хворого [1, 2]. З іншого боку, основні принципи Болонського процесу полягають у формуванні єдиного освітньо-наукового простору в Європі шляхом реформування вищої освіти та науки європейських країн [3]. Видатний терапевт Т. Р. Харрісон стверджує, що процес клінічного мислення базується на таких чинниках, як досвід і навчання, індуктивне і дедуктивне мислення, інтерпретація фактів, відтворюваність і цінність яких є непостійними, та інтуїція, яку буває важко визначити [4]. Тому формування клінічного мислення майбутніх фахівців є одним із пріоритетних завдань сучасної медичної освіти.

Основна частина. Олімпіада продемонструвала високий рівень підготовки студентів з питань терапії (внутрішні хвороби). Аналіз результатів виконання теоретичних тестових завдань (I етап) показав, що більшість студентів добре засвоїли питання діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів. Оцінка практичних навичок клінічного обстеження хворого (II етап) показала достатню практичну підготовку студентів щодо призначення та інтерпретації необхідних лабораторних та інструментальних досліджень, постановки діагнозу у відповідності до вимог сучасної класифікації внутрішніх хвороб, з урахуванням періоду, важкості, форми захворювання, а також, призначення лікування відповідно для конкретного пацієнта. Вирішення клінічних задач підвищеної складності (III етап) засвідчило, що студенти медичних ВНЗ добре володіють питаннями нозологічної та диференційної діагностики, лікування окремих серцево-судинних захворювань і невідкладних станів, таких, як гострі коронарні синдроми, міокардити, кардіоміопатії, а також окремих аритмій та синдромів (ортодромна реципрокна атріо-вентрикулярна вузлова тахікардія, син-

дром подовженого інтервалу QT, синдром Вольфа-Паркінсона-Уайта, синдром Фредеріка, синдром Моргані-Адамса-Стокса). Достатніми виявились знання студентів щодо уніфікованих клінічних протоколів первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з артеріальної гіпертензії, стабільної ішемічної хвороби серця та гострих коронарних синдромів з елевациєю сегменту ST.

Висновок

1. Застосування сучасних інтерактивних комп'ютерних технологій та методів візуалізації (електрокардіограм, фото і/або відео протоколів ехокардіографії, коронароангіографії, мультиспіральної комп'ютерної томографії з мультипланарною реконструкцією, магнітно-резонансної томографії тощо) дозволяє оцінити та розвинути клінічне мислення студентів при проведенні всеукраїнської студентської олімпіади з терапії (внутрішніх хвороб).

Література:

1. Бабак О. Я. Харківська терапевтична школа / О. Я. Бабак // Внутрішня медицина. – 2008. – №2 (8). – С.104 – 112.
2. Внутрішня медицина: терапія: підручник / Н. М. Середюк, О. С. Стасишин, І. П. Вакалюк [та ін.]. – 4-те вид., виправлене. – К. : Медицина, 2013. – 686 с.
3. Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу на кафедрі ортопедичної стоматології ІФНМУ / О. Р. Заяць, З. Р. Ожоган, Л. В. Мізюк [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2012. – Т. 19, No 2. – С. 126 – 128.
4. Харрісон Т. Р. Внутренние болезни [Текст]: в 10 книгах / Т.Р.Харрісон. Под ред. Е. Браунвальда, К. Дж. Иссельбахера, Р.Г.Петерсдорфа, Д. Д. Вилсон, Д. Б. Мартина, А. С. Фаучи // Перевод с англ. под общей ред. А. В.Сучкова – М. : Медицина, 1997. – 3430 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ВІДКРИТОЇ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

В. Д. Сиволап, С. М. Кисельов

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Елективні курси є обов'язковим компонентом навчання у медичному вищі [1, 3]. Їх застосування в навчальному процесі сприяє поглибленому засвоєнню профільного курсу, ознайомленню студентів з найважливішими шляхами і методами практичного застосування навичок та вмінь, міждисциплінарній інтеграції знань, підвищенню мотивації та активації навчально-пізнавальної діяльності студентів [2]. Для успішної реалізації елективних курсів необхідно створення індивідуальної траєкторії підготовки студентів за навчальним планом, що стає можливим завдяки використанню дистанційних форм навчання, зокрема, платформ масових відкритих онлайн курсів (МВОК) [4]. МВОК – це інтернет-курс з інтерактивною участю і відкритим доступом, до якого одночасно може залучатись велика кількість учасників на безоплат-

ній основі із використанням різноманітних мультимедійних ресурсів та застосуванням як асинхронних (таких, що не співпадають у часі), так і синхронних (вебінари, скайп-конференції, відео-зустрічі) моделей навчання [5].

Основна частина. Колективом кафедри внутрішніх хвороб 1 Запорізького державного медичного університету розроблено онлайн курс за вибором «Актуальні питання кардіології» для студентів VI курсу медичного факультету на базі платформи MBOK EdX Studio. Предметом вивчення курсу за вибором є набуття теоретичних знань, опанування практичними навичками та вміннями щодо ведення пацієнтів із хворобами системи кровообігу та невідкладних станів в кардіології. Курс за вибором базується та інтегрується з дисциплінами: нормальна анатомія, топографічна анатомія, патологічна анатомія, нормальна

фізіологія, патологічна фізіологія, фармакологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, він закладає основи вивчення кардіології, що передбачає формування умінь застосовувати отримані знання у процесі подальшого навчання та у професійній діяльності, формує обґрунтування необхідності здорового способу життя та основи профілактики основних захворювань серцево-судинної системи. Зміст курсу розрахований на 30 навчальних годин (1 кредит).

Модель структури онлайн курсу складається з наступних елементів: мотиваційний (анотація змісту модуля), інструктивний (перелік тем модуля та інструкції з виконання модуля), інформаційний (основний зміст теми та мультимедійний контент), контрольний (система тестового контролю), комунікативний (система дистанційної взаємодії учасників дистанційного навчання з викладачем).

Алгоритм розробки відкритого онлайн курсу включав визначення типу сценарію курсу (лінійний, розгалужений, адаптивний, ймовірнісний), найбільш оптимальної моделі курсу за технологією навчання (класична, проблемно-орієнтована, за «методом проєктів», ігрова технологія), інтерактивної форми комунікації (вебінар, скайп-конференція, веб-квест, відео-чат), визначення мультимедійного контенту та його структуризація (відео, аудіо, графічні файли, слайди, таблиці, алгоритми, схеми), підготовка глосарію за тематикою відкритого онлайн курсу, розробка контрольних завдань для кожного навчального елементу курсу, вибір системи оцінювання з формуванням шкали та критеріїв оцінювання слухачів, підбір списку літератури та гіперпосилань на інтернет-ресурси. По завершенні вивчення основного матеріалу курсу студент виконує контрольні тестові завдання, ситуаційну клінічну задачу, на яку треба дати розгорнуту відповідь та надіслати викладачу на перевірку.

Висновки. Вивчення елективного курсу з використанням дистанційної технології масових відкритих онлайн курсів дозволяє активізувати самостійну пізнавальну діяльність майбутнього лікаря, індивідуалізувати навчаль-

ний процес, підвищити мотивацію до оволодіння професійними знаннями та вміннями.

Література:

1. Мороз В.М. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я України / В.М. Мороз, Ю.Й. Гумінський, Л.В. Фоміна, Т.Л. Полєся // Тези доповідей навчально-методичної конференції: «Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 р.р.», м. Вінниця, 25 березня 2015 року – С. 3-6

2. Марчук О.В. Актуальні проблеми створення сучасних підручників з медицини / О.В. Марчук, В.В. Георгієв, С.І. Мазур // Тези доповідей навчально-методичної конференції: «Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 р.р.», м. Вінниця, 25 березня 2015 року – С. 132-133

3. Стучинська Н.В. Роль і місце фізико-математичних дисциплін у системі медичної освіти: аналіз зарубіжного досвіду / Н.В. Стучинська, А.В. Шморгун, Л.О. Мороз // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Випуск 89. Серія: педагогічні науки. – 2011. – С. 57-62

4. Лісовий В.М. Інноваційні технології в педагогічній практиці / В.М. Лісовий, В.Д. Марковський, І.В. Завгородній, Н.С. Тітова, Ж.І. Логвінова // Інноваційні технології в системі професійної підготовки студентів в ХНМУ: матеріали XLVIII навч.-метод. конф. (10 груд. 2014 р.). – Харків: ХНМУ, 2014. – Вип. 5. – С. 3-5

5. Рясна О.В. Сучасні шляхи організації самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання // Шляхи вдосконалення позааудиторної роботи студентів: матеріали науково-методичної конференції (28–29 квітня 2016 року). – Суми: СумДУ, 2016. – С. 9-10

ЗНАЧЕННЯ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ» ПРИ ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

О. В. Сидоренко

Запорізький державний медичний університет

Чинними нормативними документами, що визначають організацію освітнього процесу у вищій школі, значна увага приділяється вибірковим дисциплінам, мета яких полягає не лише в забезпеченні освітніх потреб студента, а й у формуванні його світоглядних позицій, морально-етичних цінностей, загальнокультурної підготовки. Серед комплексу компонентів професійної компетентності майбутнього лікаря обов'язковою є комунікативна компетентність.

Формування базових знань, умінь та навичок загальнонавчального прикладного характеру здійснюється при викладанні нормативної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», однак вона не задовольняє прогнозований кінцевий результат підготовки лікаря, для якого володіння живим словом є показником його профе-

сіоналізму. На забезпечення належного застосування різних методів комунікації, розрізнення типів комунікації, визначення факторів ефективності комунікації врахування особливостей міжкультурного спілкування націлений курс за вибором «Теорія і практика професійної мовної комунікації».

Розвиток комунікативної компетенції процес довготривалий, він не обмежується лише вивченням мовознавчих дисциплін, а й обумовлюється сформованою професійною мотивацією, належним оволодінням навчального матеріалу за фахом. З цих причин даний елективний курс варто вивчати на старших курсах, коли стратегічна, дискурсивна, соціальна, соціокультурна складові комунікативної компетентності студентами-медиками усвідомлені.